

DORUTAY HAVZASI (ÖZALP-VAN) PLİYOSEN YAŞLI GÖLSEL ÇÖKELLERİNİN SEDİMANTOLOJİK VE YAPISAL ÖZELLİKLERİ

Cansu Okuldaş^a, Ahmet Vedat Yılmaz^a, Serkan Üner^a

*^a Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 65080, Zeve Kampüsü-Van
(cansuokuldas@hotmail.com)*

ÖZ

Arap ve Avrasya Plakaları arasında gelişen çarpışma, Miyosen ve sonrasında Van Gölü ve çevresinde birçok dağarası havzanın oluşumuna sebep olmuştur. Bu havzalardan birisi de Van'ın Özalp ilçesinde bulunan yaklaşık D-B uzanımlı Dorutay Havzası'dır. Ofiyolitler ve bazaltlardan oluşan temel kayalar üzerinde uyumsuz olarak gözlenen Pliyosen yaşlı gölSEL çökeller, bu dönemde bölgede bulunan geniş yayımlı bir gölün varlığına işaret etmektedir. Gölün sınırları delta çökelleri yardımıyla belirlenebilmektedir. Bu göl deniz seviyesinden 2060 m yüksekte olup 150 km² yayılıma sahiptir. Havza çökellerinin, çökeltme alt ortamlarının ve ortam koşullarının anlaşılması için sedimanter fasiyes özellikleri incelenmiş ve bölgede 8 adet sedimanter fasiyes ile 3 adet fasiyes birlikteliği belirlenmiştir. Dalga ripılları, çapraz tabakalar ve fosil kavkıları içeren gölSEL fasiyeslerin dizilimi transgresif gelişimi ve havza güneyinde, GB yönlü kıyı boyu akıntıları tarafından oluşturulan bir kıyı dilinin varlığını göstermektedir.

Havzanın oluşumunda ve jeolojik evriminde, KB-GD gidişli, sağ yanal karakterli Dorutay Fayı ile gölSEL çökelleri kesen bindirme faylarının aktivitesi önemli rol oynamaktadır. Havza günümüzde Karasu Nehri'nin kanal çökelleri ve taşkın ovası çökelleri ile örtülü bulunmaktadır. Uydu görüntüleri yardımıyla belirlenebilen, akarsu kanalındaki yer değiştirmeler, havzada bulunan fayların günümüzde de aktif olduğunun göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: Dorutay Havzası, fasiyes analizi, gölSEL çökeller, Özalp-Van, yapısal jeoloji

SEDIMENTOLOGICAL AND STRUCTURAL PROPERTIES OF THE PLIOCENE LACUSTRINE DEPOSITS IN DORUTAY BASIN: (ÖZALP-VAN)

Cansu Okuldaş^a, Ahmet Vedat Yılmaz^a, Serkan Üner^a

^a Yüzüncü Yıl University, Department of Geological Engineering,
65080, Zeve Campus, VAN
(cansuokuldas@hotmail.com)

ABSTRACT

The collision between the Arabian and Eurasian plates caused to the formation of intramontane basins around Lake Van during and after Miocene. E-W trending Dorutay Basin (Özalp-Van) is one of these basins. Pliocene lacustrine deposits which unconformably overlie the basement rocks composing of ophiolites and basalts, indicate the existence of a widespread lake in the region at that time. The boundaries of the paleolake can be determined using deltaic deposits. This paleolake was around at 2060 meter elevation and occupied 150 km² area. Sedimentary facies were investigated for understanding the depositional subenvironments and depositional processes of basin fill. Eight sedimentary facies and three facies associations were determined. Alternation of lacustrine facies containing wave ripples, cross-bedding and fossils indicates the transgressive period and a barrier growth by southwest-oriented longshore currents at the southern part of the basin.

NW-SE trending dextral Dorutay Fault and thrust faults that cut the lacustrine deposits play an important role for the formation and geological evolution of Dorutay Basin. Today, the basin is covered by channel deposits and flood-plain deposits of Karasu River. Shift of fluvial channels which are determined from satellite images are main indicators of the recent activity of these faults.

Keywords: *Dorutay Basin, facies analysis, lacustrine deposits, Özalp-Van, structural geology*